

1. ВЪВЕДЕНИЕ

„Нелепо е да се заличи фактът, че на българските земи са се раждали и живели хора с различно вероизповедание и различна етническа принадлежност.“ До това прозрение стига дългогодишният български държавен и партиен ръководител Тодор Живков през 1993 г. – четири години след неговото сваляне от власт. Политиката на водената от него в продължение на над 30 години партия спрямо различните малцинства той резюмира така: „От абсолютно несъстоятелната съветска постановка, възприета от Димитров и Червенков, за многонационална България се беше стигнало до също невярна теза – един етнос, една култура, бит, религия, обичаи.“¹

Независимо от твърдението на Живков, формулирано след пагането му от власт, политиката на БКП спрямо етническите и религиозни малцинства и по време на неговото управление се гради именно на горните две тези. Двата подхода имат по същество една и съща цел: етническото и религиозно хомогенизиране на българския народ. Докато привържениците на първия подход тръгват от предпоставката, че уеднаквяването ще протече след една фаза на „разцвет“ на националните и културни различия, привържениците на Втората теза изключват „разцвета“ и прокламират отсъствието на каквито и да било отличителни белези.

В настоящата работа се разглеждат основните черти на политиката спрямо етническите и религиозни малцинства в България след Втората световна война. В центъра на изследването обаче стоят не толкова назованите

¹ Живков, Т. Срещу някои лъжи. Бургас, 1993, с. 88.